

Het verzinsel leven – Het stadhuis

Maandag hebben we voor het eerst sinds lange tijd gezellig samen door de stad gewandeld, op weg naar het stadhuis. We verheugden ons erop onze doodgeboren kinderen in het bevolkingsregister te laten bijschrijven. Vlak voor de geboorte waren ze overleden, een jaar na elkaar. Sinds ons huwelijk hadden we het stadhuis niet meer bezocht. Door een wetswijzing was het ineens mogelijk om levenloos geboren kinderen bij te laten schrijven in de gemeentelijke basisregistratie. De felle februarizon bescheen de spierwitte Stopera. Het afgrijselijke ontwerp went nooit. We zijn er nota bene ooit getrouwd, op een maandag, in een door Wim T. Schippers ingerichte zaal. Op maandag was het trouwen daar gratis, dus dan ben je minder kieskeurig. Onze emotionele band door ambtenaren laten bevestigen stond ons tegen, maar getrouwd zijn kwam destijds praktisch gezien beter uit. Opportunisten in hart en nieren.

‘U komt voor het loket levenloos geboren kinderen?’ vroeg de receptionist, zonder een spier te vertrekken.

Gespeend van enige empathie of uit pure angst vroeg hij plompverloren, zonder één van ons aan te kijken: ‘En. . . u bent de vader?’

‘Dat weten we niet zeker,’ antwoordde ik uit balorigheid.

Zonder zichtbare reactie gaf hij ons een roze papiertje met het nummer B262. Alsof we niet konden kijken en ook niet konden lezen spelde hij het getal nog eens: ‘B. . . 2. . . 6. . . 2. Uw nummer verschijnt op het bord zodra u aan de beurt bent,’ riep hij ons ten overvloede na.

Het liefst zou ik mijn beurt voorbij hebben laten gaan, maar ik deed het voor *je weet maar nooit waar het goed voor kan zijn*.

‘Dat u nog bij elkaar bent,’ merkte de vrouwelijke ambtenaar verbaasd op. ‘Ik heb meer ouders aan de balie gehad om hun levenloos geboren kindje te registreren en de meeste waren gescheiden.’

Een huivering trok door mijn lichaam bij het horen van het verkleinwoord. Mijn vrouw en ik keken elkaar aan. We wisten wel beter.

‘En u heeft het twee keer meegemaakt zie ik staan?’ Ze liet een stilte vallen, waarna ze stamelde: ‘Uh, klopt dat?’

Angstig zocht ze steun bij de collega die meeluisterde, bang de korst van ons gewonde geheugen losgetrokken te hebben. We zwegen. Bevreemd voor de heftige emotionele uitbarstingen die ze getriggerd dacht te hebben, bladerde ze door haar paperassen. Maar dan kende ze ons niet. Heftige erupties van verdrongen gevoelens kwamen nog zelden voor.

‘We zijn bij elkaar gebleven voor de kinderen,’ zei ik.

Mijn vrouw begon te giechelen. Toen de vrouw zag dat de tranen wegbleven haalde ze opgelucht adem, maar ze bleef bij elke nieuwe vraag op haar hoede en bij elk formulier verdween ze achter het schot om bij haar collega-ambtenaar steun te zoeken.

‘De bijscholing HOE OM TE GAAN MET OUDERS VAN EEN LEVENLOOS GEBOREN KIND heeft ze blijkbaar met de hakken over de sloot gehaald,’ fluisterde ik tegen mijn vrouw. ‘En de specialisatie OMGANG MET OUDERS VAN MEERDERE LEVENLOOS GEBOREN KINDEREN heeft ze nog niet afgemaakt,’ vulde mijn vrouw aan.

De ambtenaar kwam terug met de benodigde paperassen. ‘Ik bewonder u wel,’ zei ze schoorvoetend, waarbij ze alleen mijn vrouw aankeek, ‘en dat twee keer. . .!’ Mijn vrouw glimlachte, maar toen ik zei: ‘Ach, het valt wel mee hoor, je hebt geen kind aan ze,’ zag ik het puntje van haar neus rood kleuren. Snel voegde ik eraan toe: ‘Zonder mijn vrouw had ik het niet aangekund hoor. . .’

Het leek de ambtenaar het beste mij te negeren, waarna ze stoïcijns haar lijstje afwerkte. Ze vuurde de ene na de andere vraag af: ‘Heeft u een identiteitskaart, heeft u beide kinderen erkend en mag ik alle bewijzen even kopiëren?’

We gehoorzaamden en overhandigden dociel alle documenten. Ze liep weg, kwam terug, liep weer weg en vroeg toen aan mijn vrouw: ‘Het eerste kind had geen naam, klopt dat?’ Waarop mijn vrouw antwoordde dat dat inderdaad het geval was. Onze katten gaven we ook nooit namen, dacht ik, maar slikte het in. Nog een slechte grap kon er één te veel zijn.

‘Is dat de bedoeling?’ vroeg de ambtenaar, ‘want anders kan ik het nog aanpassen hoor.’

‘Nee,’ zei mijn vrouw, ‘dat konden we toen niet bedenken, maar als het alsnog kan, graag.’

In werkelijkheid was ik degene die het niet wilde bij de eerste. Dood is dood, vond ik. Die naam konden we beter bewaren voor een volgend, levend kind, niet wetend dat ook die zwangerschap mis zou gaan. Als het had gekund had ik de gebeurtenis het liefst ontkend om ergens ver weg in stilte te genieten van ons ongeluk. Nu had ik er geen bezwaar meer tegen. Wat kon het schelen, ik stond immers zelf al met één been aan gene zijde.

‘Als jij een naam weet, vind ik het best,’ fluisterde ik tegen mijn vrouw.

De ambtenaar deed alsof ze niet luisterde en stempelde en kopieerde dat het een lust was.

‘Isaac Jacob,’ zei mijn vrouw, ‘zo heette mijn opa en de naam voor het meisje is Judith.’

Ze had erover nagedacht. Gelukkig, vond ik, de namen klonken joods genoeg en haar opa was al lang dood.

Eind goed, al goed, we hadden alle papieren, handtekeningen en stempels voor beide kinderen en verlieten opgelucht het stadhuis. Zonder aanwijsbare noodzaak oefende ik de namen van de kinderen die er nooit waren geweest. Buiten gekomen kwamen we terecht in een voor februari abnormale menigte. Het zonovergoten plein voor het stadhuis had in deze tijd van het jaar een desolate aanblik moeten bieden. De gure wind had de sneeuw moeten opstuwen tegen de muren van het hagelwitte bouwwerk, zodat het tenminste deels aan het zicht zou zijn onttrokken. De hoge temperatuur en het zonlicht hadden mensen moeten waarschuwen dat dit de voorbode was van een ernstig klimaatprobleem. Daarentegen kuierden ze over het plein, met hun hoofden geheven richting het zonlicht, genietend. We besloten om ons bij de omstandigheden neer te leggen en iets te drinken op het terras om de hoek van het stadhuis, in afwachting van het einde der tijden.

Op het terras werden we omringd door uitgelaten cocktaildrinkende, Ray-Ban-dragende dertigers. Het konden ook twintigers zijn. De afstand in leeftijd tussen hen en ons was zo groot geworden dat ik het verschil niet meer kon zien. Er waren slechtere situaties denkbaar om geconfronteerd te worden met de vergankelijkheid van alles. Na meerdere keren tevergeefs één van de tot ober omgeschoolde doofstomme balletdansers te hebben gewenkt, besloten we na de vierde keer, toen het eindelijk was gelukt een bestelling door te geven, op te stappen. Juist op het moment dat de consumptie leek te arriveren verlieten we het terras. Dit was het kleine verzet dat net genoeg was om mijn gevoel van totale onmacht te bestrijden. Goedgemutst en voldaan, alsof we deze middag iets groots hadden volbracht, baanden we ons met alle ondertekende en gestempelde papieren een weg door de menigte toeristen en haastten we ons huiswaarts. We keken elkaar aan en wisten: deze gedeelde ellende, dit gezamenlijke lijden, is van ons en van ons alleen. Dit pakken ze ons nooit meer af.